

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

Lowys Porquinstichting
BS De Meulenrakers
1-8-2014

Inleiding

Dit document geeft weer welke mogelijkheden basisschool De Meulenrakers heeft en wat onze ambities en ontwikkelingen zijn voor de ondersteuning van leerlingen met uiteenlopende onderwijsbehoeften.

Dit schoolondersteuningsprofiel is mede tot stand gekomen met behulp van het team, de MR en het ouderpanel.

1. Algemene gegevens

1.1. Korte omschrijving:

De Meulenrakkers is een dorpschool in Ossendrecht. De school heeft momenteel 12 groepen met in totaal 325 leerlingen verdeeld over drie groepen 1/2, twee groepen 3, één groep 4, één groep 4/5, één groep 5/6, één groep 6, twee groepen 7 en één groep 8.

De school bevindt zich in een krimpregio. Dit betekent dat er ook de komende jaren met minder groepen gewerkt zal worden en ook steeds meer met combinatiegroepen. Ook de groeps grootte zal toenemen.

1.2. Contactgegevens school:

Meulenberg 6, 4641 CL Ossendrecht. Telefoon: 0134-672266.

Email: demeulenrakkers@lpsnet.nl

1.3. Leerlingenpopulatie:

De leerlingen die onze school bezoeken komen voornamelijk uit het dorp zelf. De laatste jaren komt bijna elk kind dat vier wordt in Ossendrecht ook daadwerkelijk naar De Meulenrakkers (gegevens van de gemeente).

Het is een gemengde populatie van autochtone Ossendrechtaren en mensen die van buitenaf in Ossendrecht zijn komen wonen. Er zitten enkele leerlingen van buitenlandse ouders uit diverse landen op de school.

Om onze leerlingen goed te begeleiden in hun specifieke onderwijsbehoefte brengen wij onze leerlingenpopulatie in kaart.

1.4. Onderwijsvisie:

We hebben met het team de missie, visie, doelen en randvoorwaarden voor het geven van goed onderwijs omschreven in ons schoolplan en kwaliteitshandboek.

Een korte samenvatting:

het doel van De Meulenrakkers is het creëren van een leef- en leeromgeving waar kinderen met al hun verschillen tot hun recht komen en gelukkig zijn en waar betrokken mensen werken. Hieraan ligt ten grondslag een sfeer die vertrouwen in zichzelf, in elkaar en in het leven ademt en waarbij respect, solidariteit en openheid de basis vormen.

Missie (mission-statement): gelukkig leren, leren gelukkig te zijn.

Ambitie: het onderwijs zo inrichten dat we met verschillen tussen onze leerlingen zo goed mogelijk omgaan en wel in een werk- en leerklimaat dat is afgestemd op de uitgangspunten van adaptief onderwijs met als pijlers: competentie, relatie en autonomie.

Kernwaarden:

- Een veilig pedagogisch-sociaal klimaat ondersteund door de methode Kinderen en hun Sociale Talenten, het leerlingvolgsysteem Scol, onze vier schoolregels en de methode Trefwoord.
- Opbrengstgericht werken op basis van analyses en groepsplannen.
- Adaptief onderwijs.
- Doorgaande leerlijnen.
- Een doordachte zorgstructuur (zorghandboek).
- Inzet van ICT.
- Aansturing van de kwaliteitszorg (kwaliteitshandboek).

2. Visie op onderwijsondersteuning.

De Meulenrakkers wil een echte dorpsschool zijn, die in principe plaats wil bieden aan alle kinderen uit het dorp.

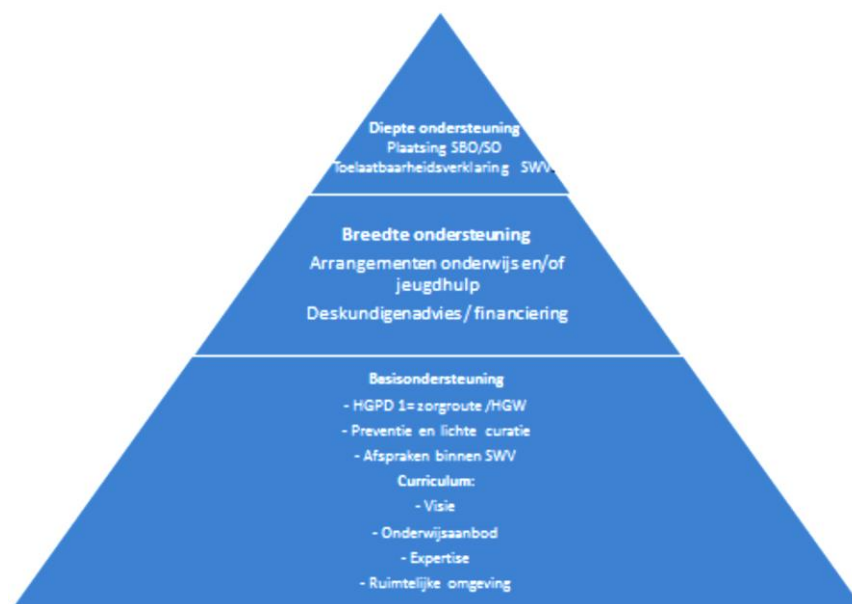
Op onze school bieden we passend onderwijs, waarin een leerling zich optimaal kan ontwikkelen. Onze leerkrachten denken en handelen proactief vanuit de onderwijsbehoefte van het kind en geven dit zoveel mogelijk vorm vanuit groepsplannen.

Leerlingen met een achterstand, een voorsprong of eigen leerlijn krijgen extra zorg binnen de groep met eventuele facilitering waar nodig.

Er is een adequate zorgstructuur op school. Elk kind wordt gevolgd in ons leerlingvolgsysteem. Schoolbreed worden gegevens uit het volgsysteem gebruikt voor het maken van trendanalyses van de resultaten op schoolniveau.

We werken met groepsplannen en/of individuele handelingsplannen. Om deze zorg goed te volgen hebben we op school een intern begeleider, die samen met de leerkracht naar oplossingen zoekt.

3. Basisondersteuning

Aan de hand van het bovenstaande model van het Samenwerkingsverband Brabantse Wal, zullen we de kern van ons ondersteuningsprofiel uiteenzetten, namelijk hoe we de basisondersteuning vorm hebben gegeven:

3.1. Preventieve en lichte curatieve interventies

In het ondersteuningsplan vanuit het samenwerkingsverband wordt beschreven wat verwacht wordt op het niveau van de klas, de school, het bestuur en het samenwerkingsverband in het kader van basisondersteuning.

Basisondersteuning is het geheel van preventieve en lichte curatieve interventies die binnen de ondersteuningsstructuur van de school planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau worden uitgevoerd.

3.2. Onderwijsondersteuningsstructuur

Basisschool De Meulenrakkers is een school waar meerdere categorieën leerlingen met speciale ondersteuningsbehoeften zich optimaal kunnen ontwikkelen. We kunnen inschatten

welke behoeften/kenmerken een kind heeft en vervolgens of we het kind wel of niet een arrangement kunnen bieden.

We streven naar het toekennen van een passend arrangement vanuit de opvatting dat een kind ondersteund moet worden op een school dicht bij huis en die past bij het kind.

Op De Meulenrakers hebben we zeven arrangementen beschreven. De arrangementen zijn:

1. De school is in staat om een voorspelbare en gestructureerde leeromgeving te bieden. (bv. t.b.v. autisme/ ADD/ ADHD).
2. De school is in staat om aangepast en uitdagend onderwijs te bieden voor leerlingen met een eigen leerlijn die naar verwachting 1F niet halen (bv. t.b.v. leerlingen met een beperkte begaafdheid of vertraagde ontwikkeling).
3. De school is in staat om een uitdagende, verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving te creëren (bv. t.b.v. begaafde kinderen).
4. De school is in staat om een taalrijke leeromgeving te bieden waarbij het ontwikkelen van taalvaardigheden plaats vindt in een communicatief ingestelde omgeving met veel interactie bv. t.b.v. kinderen met spraaktaalproblemen, autisme, dyslexie).
5. De school is in staat om op oplossingsgerichte wijze verschillende gedragsinterventietechnieken toe te passen (bv. t.b.v. leerlingen met oppositioneel gedrag. ADHD, autisme).
6. De school is in staat om leerlingen met een vertraagde / stagnerende leesontwikkeling tot een adequaat leesontwikkelingsniveau te brengen (bv. t.b.v. dyslectische leerlingen).
7. De school is in staat om het rekenen en wiskunde diagnosticerend te onderwijzen (bv. t.b.v. kinderen met een vertraagde ontwikkeling op het gebied van rekenen en wiskunde).

In bijlage 1 zijn de arrangementen verder uitgewerkt. In bijlage 3 zoals het samenwerkingsverband het ondersteuningsprofiel van De Meulenrakers in beeld heeft gebracht.

3.3. Grenzen aan onze zorg

Vanuit onze visie is het moeilijk om scherp geformuleerde grenzen aan te geven, omdat we te maken hebben met de volgende elementen:

- groepsgrootte;
- groepssamenstelling;
- aantal zorgleerlingen per groep;
- veiligheid van de leerling, de leerkracht en medeleerlingen;
- belemmeringen m.b.t. de ontwikkeling van de medeleerlingen in een groep.

Deze factoren kunnen afzonderlijk beschouwd worden, maar staan meestal in relatie tot elkaar. Ook kan men stellen dat de zorg voor een leerling met een heel specifieke, in dit stuk niet genoemde problematiek te groot is, wanneer de leerkracht, ondanks voldoende ondersteuning, handelingsverlegen is m.b.t. de optimale ontwikkeling van alle leerlingen.

Daarnaast zijn de volgende grenzen meer specifiek te vernoemen. In deze gevallen kunnen wij

geen goede begeleiding bieden zonder dat er in hoge mate extra gefaciliteerd zal worden:

- bij zeer ernstig slechtziende of blinde kinderen;
- bij kinderen met een te grote taalachterstand;

- bij zeer ernstig slechthorende of dove kinderen, al dan niet in combinatie met spraak-/taalproblemen;
- bij gewetenloos handelen en/of extreem agressief gedrag, waardoor de veiligheid en/of het welbevinden van de omgeving (medeleerlingen, leerkrachten) in gevaar komt.
- bij noodzakelijk medisch handelen dat niet op of door school verzorgd kan worden;
- Wanneer structurele één-op één begeleiding nodig is;
- bij kinderen met een reactieve hechtingsstoornis.

4. Extra ondersteuning

Wanneer blijkt dat de expertise van het zorgteam onvoldoende is, zal in overleg met de ouders ondersteuning worden gezocht bij externe instanties.

In ons schoolspecifieke ondersteuningsplan staat de extra ondersteuning beschreven. Steeds zal de school nagaan of er zorggedragen kan worden voor de leerling. De ondersteuningsbehoefte van de leerling moet daarbij in reële verhouding staan tot het totaal aan ondersteuningstaken van de school.

5. Personeel

5.1. Deskundigheid team

Onze school werkt aan professionalisering van leerkrachten en schoolleiding door het volgen van teamscholing gerelateerd aan onze schoolontwikkeling.

Daarnaast worden alle leerkrachten en de schoolleiding in de gelegenheid gesteld zich verder te ontwikkelen op gebieden die passend zijn bij de ontwikkelingen van de school of stichting. De aanwezige expertise is beschreven op stichtingsniveau in het overzicht van medewerkers verbonden aan het expertise- en innovatiecentrum (EIC) van LPS.

In bijlage twee is de specifieke scholing van de diverse collega's aangegeven.

5.2. Ontwikkelambitie van het team

De ontwikkelambitie van het team is beschreven in het school- en jaarplan. Het is onze ambitie om enkele masters in het team te hebben op bv. het gebied van dyslexie, spraak-taalproblemen en gedrag. Zij kunnen leerkrachten ondersteunen die handelingsverlegen zijn op die gebieden.

5.3. Overzicht externe partners

Een overzicht van de externe partners staat beschreven in de schoolgids en in het schoolspecifieke ondersteuningsplan.

6. Vraagstukken/ambities voor de (nabije) toekomst

- zinvolheid doublures (arr. 2);
- vervroegde doorstroom naar het voortgezet onderwijs (arr. 3);
- inzetten van extra ontwikkelingsmateriaal (arr.2);
- het aantal leerlijnen per leerling (arr. 2);
- de mogelijkheden van groepsoverstijgend werken (div. arr.);
- het begeleiden van kleuters met ontwikkelingsvoorsprong (arr. 3);

- het begeleiden in de eigen groep met ondersteuning van een specialist (arr. 3);
- extra begeleiding v.a. groep 4 (plusklas) van leerlingen met ontwikkelingsvoorsprong (arr. 3);
- inzetten van 21 century skills inzetten in alle arrangementen;
- het opzetten van een zorgklas (voor begaafden en zorgleerlingen);
- het implementeren van een nieuwe taalmethode m.i.v. schooljaar 2015-2016 (arr. 4);
- bij sterke toename NT2-kinderen: het opzetten van spraak-taalklas (arr. 4);
- mogelijke huisvesting van externe logopedie-praktijk (arr. 4);
- collega's stimuleren tot het volgen van een masteropleiding;
- werkgroepen (plg's) van specialisten formeren;
- intensivering van de leerlingbespreking;
- het komen tot een dyslexie- (arr. 6) en een dyscalculie-specialist (arr.7);
- ICT-gebruik intensiveren en materiaalanschaf bij taal-spraakproblemen (arr. 6);
- Structureel invoeren van tutorleren.

Bijlage 1

Leerarrangement 1:

de school is in staat om een voorspelbare en gestructureerde leeromgeving te bieden.

(bijvoorbeeld t.b.v. kinderen met autisme spectrumstoornissen, ADD en ADHD)

- afstemming op de individuele onderwijsbehoeftes van de leerling met stoornis;
- duidelijkheid en begeleiding bij het wat, hoe, wanneer, waar en met wie t.a.v. een uit te voeren taak (a.h.v. 'Geef me de vijf' van Colette de Bruin en 'Leerlingen met autisme in de klas');
- structuur in tijd (speciale klokken, begin- en eindtijd) en materialen;
- lokaal/hoek is zo prikkelarm mogelijk;
- toepassing opgedane kennis cursus "autisme in de klas" gevolgd;
- inzetten visueel picto's om duidelijkheid te creëren t.a.v. werkplek, materialen en opdrachten;
- mogelijkheden tot een stille werkplek binnen en/of buiten het lokaal;
- gebruikmaking van een koptelefoon/ipod met muziek om overige prikkels buiten te sluiten;
- structuur in ruimte (lokaal), waarbij elk kind de leerkracht kan aankijken, de kasten overzichtelijk zijn opgeruimd, er een vaste plaats is voor de instructietafel, nakijkhoek, inleverwerkjes en postvakjes;
- leerlingen werken met taak- en weekkaarten. Dagprogramma wordt op het bord geschreven;
- er zijn dagritmepakketten beschikbaar voor zowel de onder- als bovenbouw;
- kind krijgt concrete, stapsgewijze, korte, eenduidige uitleg en mag werk in stappen maken;
- leerkracht bespreekt (nieuwe) situaties/wijzigingen in het programma vooraf met kind;
- expliciet aanleren en toepassen van communicatieregels;
- het kind heeft een vaste (eigen) werkplek en een vaste plaats in de kring;
- rustige alternatieve plaats bij luidruchtige en drukke activiteiten als carnaval.

Leerarrangement 2:

de school is in staat om aangepast en uitdagend onderwijs te bieden voor leerlingen met een eigen leerlijn die naar verwachting 1F niet halen (het niveau dat leerlingen aan het einde van groep 8 moeten beheersen om de overstap naar het voorgezet onderwijs goed te kunnen maken).
(bijvoorbeeld t.b.v. leerlingen met een beperkte begaafdheid of vertraagde leerontwikkeling)

- vanaf groep 6 is er voor de leerling, in overleg met ouders, leerling, leerkracht, intern begeleider en orthopedagoog een OPP (ontwikkelingsperspectief) opgesteld voor rekenen/spelling/technisch lezen/begrijpend lezen gericht op de zelfredzaamheid en probleemoplossend vermogen waarbij de leerling succes ervaart, zich competent voelt en uitgedaagd wordt;
- een leerling kan onderwijs volgen voor een vakgebied in een andere klas;
- een leerling mag maximaal twee eigen leerlijnen hebben;
- de leerkrachten gaan bij toetsen diagnosticerend te werk, waarna er zo goed mogelijk wordt afgestemd op de specifieke onderwijsbehoeftes van het kind;
- de leerkrachten hanteren verschillende (coöperatieve) werkvormen en oefenmogelijkheden, gericht op het bereiken van de leerdoelen en op het tegemoet komen aan de onderwijsbehoeftes;
- op de school heerst een pedagogisch klimaat gecreëerd waarbij verschillen normaal en geaccepteerd zijn.

Leerarrangement 3:

de school is in staat om een uitdagende , verrijkende, verdiepende en verbrede leeromgeving te creëren.

(bijvoorbeeld t.b.v. hoogbegaafde kinderen)

- de school werkt met het digitaal handelingsprotocol hoogbegaafdheid om leerlingen te selecteren;
- de school heeft een uitdagende en onderzoekende leeromgeving waar leerlingen met ontwikkelingsvoorsprong in een plusklas wekelijks bij elkaar komen in kleine groepjes;
- leerkrachten hebben richtlijnen over hoe ze de reken-, taal- en spellingsleerstof kunnen compacten voor deze leerlingen;
- we gebruiken zowel divergente als convergente denktechnieken;
- de kinderen zijn eigenaar van hun leerproces: zij kiezen zelf uitdagingen, oplossingen, planning, werkwijze en in de wekelijkse bijeenkomsten wordt er op de uitvoering gereflecteerd;
- er wordt gewerkt met een diversiteit aan materialen.

Leerarrangement 4:

de school is in staat om een taalrijke leeromgeving te bieden waarbij het ontwikkelen van taalvaardigheden plaatsvindt in een communicatief ingestelde omgeving met veel interactie tussen spreker en ontvanger.

(bijvoorbeeld t.b.v. kinderen met spraaktaalproblemen, autismespectrumstoornissen en dyslexie)

- visueel picto's zijn in de school aanwezig;

- de leerkracht geeft korte instructies (activerend directe instructiemodel);
- het vertelde/de leeromgeving wordt gevisualiseerd m.b.v. symbolen en het digibord
- aanbieden van aangepast toetsmateriaal;
- computerprogramma's als hulpmiddel;
- kleine kring (groep 1-2), digibord vanaf groep 1;
- de school heeft een dyslexieprotocol.

Leerarrangement 5:

De school is in staat om op een oplossingsgerichte wijze verschillende gedragsinterventietechnieken toe te passen.

(bijvoorbeeld t.b.v. leerlingen met oppositioneel gedrag, ADHD, autismespectrumstoornissen)

- er wordt op school gewerkt met de methode 'Kinderen en hun Sociale Talenten';
- een aantal leerkrachten heeft de training tot sociale vaardigheidstrainer gevolgd (*bijlage 2*);
- de leerkrachten werken handelings- en oplossingsgericht (HGPD);
- de leerkrachten hebben een voorbeeldfunctie en zijn alert m.b.t. afspraken (bv. surveillance);
- conflictsituaties worden besproken met de leerling in oplossende sfeer;
- de school heeft vier centrale leefregels waaraan expliciet aandacht wordt besteed;
- KIJK! en SCOL worden ingevuld door de leerkrachten.
- De school heeft een pestprotocol.

Leerarrangement 6:

de school is in staat om leerlingen met een vertraagde / stagnerende leesontwikkeling tot een adequaat leesontwikkelingsniveau te brengen.

(bijvoorbeeld t.b.v. dyslectische leerlingen)

- Het leesonderwijs is afgestemd op de onderwijsbehoeften die te maken hebben met intensieve instructie, strategieondersteuning, aanpak en materialen die passen bij de leeftijd;
- protocol leesproblemen en dyslexie is geïntegreerd in het leesonderwijs van alle groepen;
- bij een dyslexieverklaring of CODE krijgt het kind een dyslexiekaart;
- indien gewenst worden teksten/toetsen aangeboden in een vergroot lettertype;
- er wordt aangepaste leerstof aangeboden (IOP);
- er wordt extra geoefend (Ralfi, connect, leesmoeders, tutorlezen)
- er wordt extra tijd gegeven bij de voorbereiding en het maken van toetsen (gefaseerd);
- de leerling kan in een groep lager de les in een bepaald vakgebied volgen;
- het gebruik van een leesliniaal.

Leerarrangement 7:

De school is in staat om het rekenen en wiskunde diagnosticerend te onderwijzen.

(bijvoorbeeld t.b.v. kinderen met een vertraagde ontwikkeling op het gebied rekenen en wiskunde)

- de school werkt volgens de principes van het diagnosticerend onderwijzen en handelingsgerichte diagnostiek;
- het protocol ERWD is in de school aanwezig;
- de leerkracht biedt het kind in overeenstemming met de specifieke onderwijsbehoeften binnen een (sub)groep individuele ondersteuning, waarbij gelet wordt op:
 - * specifieke instructie
 - * specifieke oefenvormen
 - * procesgerichte feedback
 - * (visueel) inzichtelijk maken
 - * bieden van verschillende oplossingsstrategieën

Deze ondersteuning heeft als doel de reken- en wiskundevaardigheden te verbeteren en het rekenen meer betekenis te verlenen;

- Het drieslagmodel wordt gehanteerd: plannen uitvoeren en reflecteren.
- de leerling kan in een groep lager de rekenles gaan volgen.

Bijlage 2

Scholing leerkrachten

Leerkrachten die de cursus **autisme in de klas** hebben gevolgd:

- KB
- DB
- CB

Leerkrachten **die faalangstreductie** trainer zijn:

- SV
- KB
- DB

Leerkrachten **die sociale vaardigheidstrainer** zijn:

- DB
- MZ
- KB
- JK
- HS

Leerkrachten die scholing hebben gehad op het gebruik van de methode **Kids Skills**:

- KB

Leerkrachten die nog meer studies op het gebied van **gedrag** hebben gevolgd:

- CB (jonge risicokinderen en gedragsspecialist)
- KB (orthopedagogiek)
- CS (gedragsspecialist)
- DB (jeugd- en kinderpsychiatrie)
- JC (gedragsstoornissen)

Leerkrachten die scholing hebben gehad op het gebied van **HGPD**:

- CK
- VH
- KB

Leerkrachten die scholing hebben gehad op het gebied van **begaafde leerlingen**:

- CS

Bijlage 3

